

E-novice ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu v 2014

E-novice ZSSS št. 41/2014 (19. 12. 2014): Srečno in varno v letu 2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Leto 2014 se zaključuje in čas je, da napravimo bilanco svojega dela. V letu 2014 ste prejeli enainštirideset (41) E-novic ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu. V priponki je njihov seznam, ki kaže da smo mreži delavskih zaupnikov ZSSS za varnost in zdravje pri delu vsak mesec v letu 2014 poslali informacije o zanimivostih s področja varnosti in zdravja pri delu. Seznanjali smo vas s tolmačenji predpisov ministrstva za delo, poročilih in nasvetih inšpekcije za delo, o brezplačnih usposabljanjih in posvetih s področja varnosti in zdravja pri delu, o novih predpisih, o akcijah evropskih sindikatov za učinkovitejšo evropsko zakonodajo, o analizah učinkovitosti slovenskih predpisov, o strategijah varnosti in zdravja pri delu, o evropskih in slovenskih kampanjah za varnejše in bolj zdravo delo, o odgovorih ZSSS na vprašanja delavskih zaupnikov s terena itd. itd.

Trudimo se, da bi bile informacije, ki jih pošiljamo mreži delavskih zaupnikov ZSSS, aktualne, zanimive, točne in uporabne. Vabimo vse, ki še ne dobivajo naših e-novic, da nam pošljejo svoj e-naslov! Opozorite, prosim, na to možnost vse, za katere veste, da so izvoljeni člani svetov delavcev oziroma delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu! Več nas bo, bolje nam bo šlo! Prijavijo se lahko kar s pomočjo elektronske pristopnice na tem naslovu (kliknite na povezavo): [pristopnica k mreži ZSSS za delavske zaupnike za VZD](#).

Vabimo še enkrat tudi vse vas, ki sicer že dobivate naše e-novice, pa še niste izpolnili pristopnice, da to storite tudi vi. Tako bomo bolje vedeli, kaj naj vam ponudimo, da bo odgovarjalo vašim potrebam.

Naslednji teden se začnejo božični in novoletni prazniki, zato vam že danes voščim srečno in varno v letu 2015!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 40/2014 (19. 12. 2014): Zaključek projekta ZSSS »Boljše poklicno zdravje z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu«

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije je 19. 12. 2014 uspešno zaključila svoj dvoletni projekt »[Boljše poklicno zdravje z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu](#)«.

OPOMBA: Projekt »Boljše poklicno zdravje delavcev z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu« je na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2013 in 2014 finančno podprl Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Cilja projekta »Boljše poklicno zdravje delavcev z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu« sta bila:

1. povečanje deleža delavcev z izvoljenim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu ter

2. usposabljanje novoizvoljenih zaupnikov za učinkovito izvajanje svoje predstavniške vloge v skladu z 5. odstavkom 48. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1).

V projektu smo pripravili sodobna usposabljanja delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu, ki naj bi:

- povečala delež delavcev z izvoljenim delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu,
- zvišala njihovo učinkovitost pri zastopanju interesa delavcev za varno in zdravo delo,
- izkoristila prednosti informacijske tehnologije za njihovo boljšo informiranost in za boljšo dostopnost ponujenih možnosti za usposabljanje.
- posledično omogočila boljše poklicno zdravje zaposlenih in s tem znižanje obsega bolniške odsotnosti z dela in stroškov obveznega zdravstvenega zavarovanja za zdravljenje slabega poklicnega zdravja.

Izdelki projekta so:

1. Priročnik za delavsko soupravljanje: Volitve sveta delavcev, delavskega zaupnika, delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu, Zakaj izvoliti, Kako izvoliti, Naloge in pristojnosti,
2. Priročnik za delavske predstavnike: Učinkovito zastopanje interesov delavcev za varno in zdravo delo,
3. Žepni priročnik za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu (OPOMBA: Enciklopedična publikacija, v kateri smo v sodelovanju z priznanimi strokovnjaki predstavili vse, kar delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu želi vedeti – npr. o elementih sistema varnosti in zdravja pri delu ter o fizikalnih, kemičnih, bioloških in psihosocialnih obremenitvah na delovnem mestu, poklicnih boleznih itd.),
4. E-učilnica (OPOMBA: trenutno je v njej 17 e-učil za pridobivanje specializiranih znanj za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu),
5. 3-dnevni program usposabljanja za novoizvoljene delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu
6. Znak delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu

O razpisu Sindikalne akademije ZSSS za usposabljanja delavskih zaupnikov na podlagi teh izdelkov boste obveščeni v začetku leta 2015. Predvidoma bo v letu 2015 osemnajst usposabljanj po dejavnostih, ki jih pokrivajo sindikati dejavnostih v ZSSS.

Veseli smo doseženega in načrtujemo naprej, kako v skladu s kongresnimi nalogami ZSSS učinkovito podpirati delo delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 39/2014 (7. 12. 2014): Raziskava o učinkih ZVZD-1

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

[Ekonomsko-socialni svet](#) je 5. 12. 2014 na svoji 258. seji obravnaval »Raziskavo o upravljanju varnosti in zdravja pri delu pri delodajalcih v RS – učinki nove zakonodaje na področju varnosti in zdravja pri delu«, ki jo je pripravila [Zbornica varnosti in zdravja pri delu](#). Raziskava prvokrat pri nas navaja vrsto ugotovitev o izvajanju strokovnih nalog na področju varnosti in zdravja pri delu pri slovenskih delodajalcih.

Raziskava je objavljena na spletni strani ZSSS ([klikni za povezavo z raziskavo](#)).

Vabljeni, da si jo preberete!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 38/2014 (4. 12. 2014): Izmensko delo škoduje kognitivnim sposobnostim

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Evropski sindikalni inštitut (<http://www.etui.org/en/Topics/Health-Safety/News/Shift-work-is-bad-for-your-brain>) nas je opozoril na v strokovni reviji »Poklicna in okoljska medicina« (Occupational and Environmental Medicine) novembra 2014 objavljene rezultate dolgoletne raziskave VISAT dveh univerz (Toulouse in Swansea), ki je odkrila povezavo med izmenskimi delom in slabšanjem kognitivnih sposobnosti možganov. Raziskava je pokazala, da eno desetletje triizmenskega dela (izmenjavanje dopoldanske, popoldanske in nočne izmene) »postara kognitivne sposobnosti možganov« za dodatnih 6,5 let. Znanstveniki so ugotovili, da so se tisti, ki so delali v treh izmenjujočih se izmenah, v primerjavi s tistimi, ki so delali v normalnem delovnem času, bistveno slabše odrezali pri spominskih in kognitivnih testih.

Raziskovalec Univerze v Toulousu dr. Jean-Claude Marquié je posebej opozoril, da se vse več visoko tveganih del opravlja ponoči, kar pomeni, da so opozorila iz te raziskave pomembna ne le za varnost posameznikov ampak tudi širše družbe. **Rezultati raziskave opozarjajo na potrebo za medicinskim nadzor izmenskih delavcev, ki delajo izmensko več kot 10 let.**

Vir: http://oem.bmj.com/content/early/2014/10/08/oemed-2013-101993.short?q=w_oem_ahead_tab

***Cilji:** Znano je, da izmensko delo poruši normalni dnevni ritem telesa* in družabno življenje in je povezano s povečanimi zdravstvenimi težavami (npr. čir, srčno-žilne bolezni, presnovni sindrom, rak na dojkah, težave pri zanositvi) ter z akutnimi učinki na varnost in produktivnost. Kljub temu pa je malo znanega o dolgoročnih posledicah izmenskega dela na kognitivne sposobnosti (npr. zaznavanje, učenje, spomin in mišljenje). Namen raziskave je bil oceniti učinke izmenskega dela na kognitivnost.*

*Iz Žepnega priročnika za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu (gradivo za usposabljanje, ZSSS, 2014): Cirkadijski ritem telesa se nanaša na biološke procese v človeškem telesu, vezane na 24-urni dan (spreminjanje tekom dneva npr. telesne temperature, možganske aktivnosti, nastajanja hormonov in metabolizma/presnove t. j. kemičnih in fizikalnih procesov, pri katerih nastajajo ter se razgrajujejo snovi v organizmu).

***Metoda:** Raziskava je bila izvedena na zaposlenih in upokojenih delavcih, ki so bili leta 1996 ob prvem merjenju stari 32, 42, 52 in 62 let. Med njimi jih je 1484 delalo izmensko in 1635 jih ni delalo izmensko. Iste posameznike so znova merili 5 in 10 let kasneje. Vsakič se je testiralo kognitivno hitrost in spomin.*

***Rezultati:** Izmensko delo je povezano s slabšimi kognitivnimi sposobnostmi. Povezava je bila izrazita zlasti, kadar je izmensko delo trajalo dlje od 10 let. V primerjavi s tistimi, ki niso delali*

izmensko, so testirani posamezniki pokazali kognitivne sposobnosti 6,5 let starejših od sebe. Stanje pa se lahko popravi. Zaostanek izgine najprej pet let po prenehanju dela v izmenah.

Zaključki: *Delo v izmenah kronično poslabša kognicijo, kar je lahko nevarno tako za posameznika kot za družbo.*

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 37/2014 (3. 12. 2014): 8. december 2014 - Dan DD (Dan DeloDružina)

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščam vas, da bodo od 8. do 12. decembra 2014 potekali »Ekvilibovi dnevi 2014«, ki bodo teden usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja (<http://www.ekvilib.org/sl/tedenusklajevanja>). Informacije o različnih dogodkih, ki bodo potekali v okviru tega tedna, najdete spodaj.

Teden bo organiziral Inštitut Ekvilib, ki podeljuje certifikate »Družini prijazno podjetje« (<http://www.certifikatdpp.si/o-certifikatu/>).

Kadar zaposleni namreč ne morejo uskladiti svojih poklicnih in družinskih obveznosti (npr. zaradi fleksibilnega delovnega časa ipd.), je to lahko pomemben vir z delom povezanega stresa. DELAVSKI ZAUPNIK ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU LAHKO DELODAJALCU PRIPOROČI PRIDOBITEV CERTIFIKATA »DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE«, KI MU POMAGA DELO ORGANIZIRATI UPOŠTEVAJOČ DRUŽINSKE OBVEZNOSTI ZAPOSLENIH.

Vrhunec tedna bo brez dvoma 8. december 2014, ko bo prvič pri nas potekal »Dan DD« (Dan DeloDružina). To naj bi bil dan, ko naj bi vsi šli pravočasno iz službe domov!!! V Sloveniji namreč vse več ljudi dela več kot 8 ur dnevno, zaradi česar trpi družinsko življenje. DELAVSKI ZAUPNIK LAHKO NA DAN DD OPOZORI SVOJEGA DELODAJALCA!

SPOROČILO ORGANIZATORJA:

11.12.2014 bo prvič potekala akcija Dan DeloDružina, ko bomo spodbujali podjetja in njihove zaposlene, da grejo pravočasno, torej po osmih oddelanih urah, domov. S to akcijo želimo spodbuditi razmislek o pomenu usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, razmislek o dolгих delovnikih, ki ne prinašajo želenih rezultatov v obliki večje produktivnosti, ter o organizacijskih kulturah, ki v središče postavljajo produktivno, spoštljivo sodelovanje z zaposlenimi, kajti le takšne organizacijske kulture lahko prinašajo večjo produktivnost, inovativnost, kreativnost in posledično večjo dodano vrednost pri poslovanju. Verjamemo namreč, da lahko to dosežemo le s pripadnimi in zavzetimi zaposlenimi.

Zakaj Dan DD?

In kako lahko sodelujete?

Iščemo podjetja – ambasadorje, podpornike, ki bodo aktivno participirala na Dan DD – to pomeni, da bodo aktivno spodbujala zaposlene, da gredo v četrtek pravočasno domov, da svoj prosti čas preživijo tako, kot jim je najljubše; ter

vodstva, ki bodo z zgledom sodelovala pri tem, in prispevala k boljšemu usklajevanju obeh sfer. Kako lahko vaše podjetje sodeluje, si oglejte tukaj.

Seveda pa k sodelovanju posebej toplo vabimo posameznike, delovne time, ki bodo 11. decembra šli pravočasno domov. Nekaj nasvetov, kako se pripraviti, si oglejte tukaj.

Za vse informacije nam pišite na petra@ekvilib.org ali nas pokličite na 01/430 37 51 01/430 37 51.

Logo Dneva DD

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 36/2014 (27. 11. 2014): Objavljena štiri spletna orodja za ocenjevanje tveganja pri mikro delodajalcih

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Obveščam vas, da so bila v novembru 2014 objavljena štiri spletna orodja za ocenjevanje tveganja za varnost in zdravje pri delu v slovenščini in pripravljena v Sloveniji, namenjena mikro in malim delodajalcem:

1. Cestni transport,
2. Delo v frizerski dejavnosti,
3. Delo v mizarški delavnici,
4. Delo v pisarni.

Orodja so na spletni strani <http://www.oiraproject.eu/oira-tools>.

Spletna orodja so na tej strani razvrščena po državah, torej poiščite seznam za Slovenijo. Države so razvrščene po abecedi. V pripravi pa so še podobna slovenska orodja za gradbeništvo, čiščenje in ocenjevanje tveganja zaradi psihosocialnih obremenitev. Prva tri orodja z gornjega seznama so bila pripravljena v projektu ProZDRAV (<http://prozdrav.si/>), četrto pa v okviru Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Morda bodo sledila še druga spletna orodja za dodatna

delovna mesta. Delodajalec bo lahko sestavljal svojo oceno tveganja z uporabo več spletnih orodij za različna delovna mesta, ko bodo ta pripravljena.

Pred uporabo se je potrebno registrirati. Orodje je za uporabnika prijazno. Zahteva zgolj osnovno računalniško znanje. Omogoča prekinitvev dela in vračanje, popraviljanje in seveda izpis končnega izdelka.

Več o spletnem orodju OiRA v slovenščini na: https://osha.europa.eu/sl/topics/oira/index_html .

POJASNILO: Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) v 17. členu določa, da mora vsak delodajalec ne glede na število zaposlenih po v tem zakonu opredeljenem postopku pisno oceniti tveganja, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu. ZVZD-1 pa v skladu z okvirno direktivo EU št. 391 iz leta 1989 določa v več členih, da smejo mali in zlasti mikro delodajalci to nalogo opraviti na enostavnejši način.

V okviru evropske pobude za zmanjšanje administrativnih bremen za mikro in male delodajalce je Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (<https://osha.europa.eu/sl>) pripravila generično spletno orodje OiRA, s pomočjo katerega lahko mikro oziroma mali delodajalec samostojno (brez pomoči strokovnega delavca) in na enostavnejši način oceni tveganja za varnost in zdravje pri delu v svojem podjetju. To generično orodje je bilo prevedeno v jezike EU in sedaj se na njegovi podlagi v že 15 državah EU pripravljajo spletna orodja OiRA za ocenjevanje tveganja na najrazličnejših delovnih mestih. Na Nizozemskem imajo npr. že več kot 250 takšnih posebnih spletnih orodij, ki so bila model za spletno orodje OiRA in ki so jih s državnim proračunskim sofinanciranjem pripravili nizozemski socialni partnerji.

V Sloveniji imamo torej od letos naprej štiri spletna orodja OiRA za ocenjevanje tveganj za varnost in zdravje pri delu. Orodje OiRA mikro/malega delodajalca vodi korak za korakom skozi vse faze ocenjevanja tveganja. Seznan ga s tveganji za zdravje in varnost delavcev v njegovi dejavnosti, s slovenskimi predpisi, z dobro prakso pri obvladovanju teh tveganj in mu ponudi osnovni nabor preventivnih ukrepov. Delodajalec v celoti zaključeno oceno tveganja na koncu uvozi v svoj računalnik in lahko natisne v dokument. Inšpekcija dela bo tako oceno tveganja upoštevala. Če bo inšpekcijski nadzor ugotovil, da v njej kaj manjka, bo inšpektor odredil njeno dopolnitev. Orodje omenja tudi posvetovanje delodajalca z delavci oziroma delavskimi zaupniki za varnost in zdravje pri delu.

POZOR: V skladu s 5. odstavkom 17. člena ZVZD-1 je zapisnik o posvetovanju z delavci oziroma njihovimi predstavniki o predlogu delodajalčeve listine »izjava o varnosti z oceno tveganja« njena obvezna priloga. Posvetovanje je potrebno tudi v primeru priprave ocene tveganja s pomočjo spletnega orodja OiRA.

Posebej je treba poudariti, da je to spletno orodje primerno zgolj za delodajalce z majhnim številom delavcev in delovnih mest. Spletno orodje je opremljeno s svarilom, da ni primerno za večje delodajalce. Pomembno je, da delodajalec zna prepoznati tveganja v svojem podjetju. Zavedati pa se mora svoje odgovornosti, če tveganj ne prepozna in zato ne določi preprečevalnih ukrepov. Številni mali delodajalci z visokimi tveganji se bodo zato pri ocenjevanju tveganja verjetno še vedno odločali za sodelovanje s strokovnim delavcem.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 35/2014 (7. 11. 2014): E-orodje OiRA za izdelavo ocene tveganja v pisarnah

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V vednost vam pošiljam vabilo na brezplačno usposabljanje delodajalcev Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **o izdelavi ocene tveganja v pisarnah** s pomočjo spletnega orodja OiRA, ki bo **v torek, 11. novembra 2014 od 9.00 do 14.00**, v Poslovni hiši UNIJA, Tržaška cesta 515, 1351 Brezovica pri Ljubljani. Vabilo s prijavnico je v priponki.

Delavnica je namenjena majhnim in srednjevelikim podjetjem ter tistim organizacijam, katerih glavna dejavnost je vezana na **pisarniško delo**. Orodje OiRA pa ni primerno za ocenjevanje tveganja pri večjih delodajalcih.

Število mest je omejeno, zato, če vas to orodje zanima, ne odlašajte. S pomočjo prijavnice, ki jo najdete pod vabilom, se lahko prijavite še v ponedeljek, 10. 11. 2014 na e-naslov gp.mdds@gov.si.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 34/2014 (7. 11. 2014): Za boljšo informiranost izpolnite pristopnico za mrežo delavskih zaupnikov ZSSS !

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Vabimo vas, da izpolnite pristopnico za neformalno mrežo delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu pri ZSSS!

Izpolnjevanje e-pristopnice vam bo vzelo le minuto. Dostop do e-obrazca pristopnice je s klikom na: [pristopnico](#) !

*POJASNILO: **Neformalna mreža** delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu oziroma svetov delavcev deluje s pomočjo e-pošte. Člani te mreže na svoj e-naslov že nekaj let dobivate kratke brezplačne informacije o novih predpisih, uradnih tolmačenjih predpisov, obvestila o zanimivih dogodkih, ki se jih lahko udeležite, obvestila o posvetih in usposabljanjih za delavske zaupnike itd. V letu 2014 jih je bilo do sedaj že 34. Mreža omogoča tudi postavljanje vprašanj, na katera strokovna služba ZSSS odgovori v najkrajšem možnem času. Gre za **ugodnost**, ki jo sindikati dejavnosti v ZSSS nudijo svojim članom.*

*V letu 2015 bomo **dodatno obogatili** podporo, ki smo jo v preteklih letih nudili vključenim v to e-mrežo. Izpolnjena pristopnica pa nam bo omogočala, da bomo o potrebah članov te neformalne mreže vedeli več in jim zato lahko nudili več. Zato je pomembno, da jo izpolnite!*

*V pristopnici je treba izpolniti vsaj rubrike, ki so označene z rdečo zvezdico. Posebej vas vabimo, da navedete tisti svoj **e-naslov**, na katerega res **zanesljivo** prejimate e-pošto. Če se bo ta spremenil, nas o tem obvestite!*

*Skladno z 8. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov **zagotavljamo**, da se bodo **vaši osebni podatki**, zbrani na tem obrazcu uporabljali **izključno** za namene informiranja in usposabljanja s področja varnosti in zdravja pri delu v ZSSS.*

Pristopnico seveda izpolnite tudi tisti, ki ste že do sedaj dobivali E-novice ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu!

*Na pristopnico pa **opozorite** tudi svoje kolege v svetu delavcev oziroma delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu!*

POVEZANI UČINKOVITEJE UVELJAVLJAMO INTERES DELAVCEV DO VARNEGA IN ZDRAVEGA DELA!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 33/2014 (5. 11. 2014): E-orodje OPSA

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Ocenjevanje tveganja je ključni element sistema varnosti in zdravja pri delu. Delodajalec je od novembra 2011 dalje dolžan oceniti tudi tveganja za zdravje delavcev zaradi psihosocialnih obremenitev na delovnem mestu.

POJASNILO:

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, UL RS 43/2011) šele od leta 2011 v 24. členu določa naslednjo novost: »Delodajalec mora sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drukih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.«

Te druge oblike psihosocialnega tveganja, ki jih ZVZD-1 omenja, se seveda nanašajo na delom povezani stres. Ker gre za novost, praviloma delodajalčeve strokovne službe še ne vedo, kako strokovno korektno izpolniti to zakonsko obveznost in zagotoviti delavcem varno delovno okolje tudi v zvezi s psihosocialnimi obremenitvami. Doslej namreč še ni bilo orodij za ocenjevanje tveganja za zdravje zaposlenih zaradi psihosocialnih obremenitev na delovnem mestu. To znanje šele nastaja.

Obveščam vas, da je na spletni strani Družbenomedicinskega inštituta pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (<http://dmi.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/skrb-za-zdravje-zaposlenih-skozi-usmerjeno-obvladovanje-psihosocialnih#v>) objavljeno novo e-orodje OPSA za ocenjevanje tveganja zaradi psihosocialnih obremenitev na delovnem mestu. Nastalo je v dvoletnem projektu z naslovom »Skrb za zdravje zaposlenih skozi usmerjeno obvladovanje psihosocialnih obremenitev«, v katerem sta kot partnerja sodelovala tudi ZSSS in Območna organizacija ZSSS za Podravje in Koroško.

Na omenjeni spletni strani so dostopne:

1. Promocijsko izobraževalne vsebine iz področja psihosocialnih tveganj in zdravstvenega absentizma (tudi npr. o stresu na delovnem mestu ter o njegovih vzrokih in posledicah),
2. Orodje za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma (orodje OPSA).
  - 1) [Osnovni podatki o uporabi orodja OPSA \(pdf\)](#)

2) [Priročnik za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma s pomočjo orodja OPSA \(pdf, 12 MB, 5.11.2014\)](#)

3) [Vprašalnik OPSA \(pdf\)](#), namenjen tiskanju ter ročnemu izpolnjevanju

4) [Excelova datoteka \(zip, 480 KB, 3.11.2014\)](#), namenjena vnosu in vrednotenju podatkov ter samodejni izdelavi ocene psihosocialnih tveganj, njihovih negativnih posledic ter oblikovanju ukrepov za njihovo obvladovanje. Uporaba datoteke je prilagojena za delo v okolju Windows, MS Office 2007.

E-orodje OPSA, ki je brezplačno na voljo na internetu, delodajalcu ponuja priročno orodje, da s pomočjo vprašalnika, na katerega odgovorijo zaposleni, identificira različne vzroke stresa povezanega z delom in prvič v zgodovini tudi za vsakega med njimi ponuja tudi nabor možnih ukrepov za obvladovanje tega stresa.

Orodje OPSA je nadgradnja orodja IDTS iz leta 2012, ki pa še ni bilo opremljeno z naбором ukrepov za obvladovanje z delom povezanega stresa. Orodje OPSA je slovensko e-orodje, ki temelji na znanstvenem pristopu in upošteva slovenske razmere na delovnem mestu. Omogoča oceno tveganja za 17 različnih možnih virov z delom povezanega stresa (tako imenovanih stresorjev) in njihovo usmerjeno obvladovanje oziroma preventivne ukrepe glede na različne stresorje na različnih delovnih mestih. Orodje OPSA omogoča strokovnim službam delodajalca samostojno delo. Potrebno je zgolj osnovno računalniško znanje in oprema. Za bolj poglobljene primerjalne analize pa se delodajalec lahko poveže z Družbenomedicinskim inštitutom.

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu oziroma svetom delavcev priporočamo, da svojega delodajalca na posvetovanju opozorijo na možnost, da pripravi oceno tveganja zaradi psihosocialnih obremenitev s pomočjo orodja OPSA. S tem boste prav gotovo koristili ne le svojim sodelavcem (varnejše in bolj zdravo delovno okolje) ampak tudi svojemu delodajalcu, ki bo na ta način ne le zadostil predpisu ampak tudi zmanjšal absentizem zaposlenih in s tem stroške poslovanja.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 32/2014 (28. 10. 2014): Posvet, na katerem bo predstavljeno novo orodje OPSA za obvladovanje z delom povezanega stresa - 4. 11. 2014 v Ljubljani

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Posredujem vam vabilo na zaključni posvet projekta "**Skrb za zdravje zaposlenih skozi usmerjeno obvladovanje psihosocialnih obremenitev**", zanimiv tudi za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu. Nosilec projekta je bil Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU. Partnerici v projektu pa sta bili tudi ZSSS in območna organizacija ZSSS!

Delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu oziroma sveti delavcev lahko na posvetovanju z delodajalcem opozorijo na orodje OPSA, ki omogoča ne le ocenjevanje tveganja zaradi psihosocialnih obremenitev ampak tudi nabor možnih ukrepov, s katerimi jih delodajalec lahko obvlada. Na ta način lahko storite nekaj konkretnega, da pomagate svojim sodelavcem

in jim zagotovite varnejše psihosocialno delovno okolje. Zato je dobro, če se seznanite s to možnostjo na posvetu in na spletni strani projekta.

Izteka se projekt "Skrb za zdravje zaposlenih skozi usmerjeno obvladovanje psihosocialnih obremenitev", ki ga je na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2013 in 2014 finančno podprl Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Za nami je leto dni izjemno plodnega sodelovanja projektnih partnerjev (ZSSS in ZRC SAZU ter Območne organizacije ZSSS Podravje in Koroška). Pripravljena je vrsta dogodkov in gradiv na področju obvladovanja psihosocialnih tveganj v delovnem okolju, s ciljem zboljševanja zdravja in zmanjševanja obsega zdravstvenega absentizma.

Gradiva so prosto dostopna na: <http://dmi.zrc-sazu.si/sl/strani/promocija-zdravja-na-delovnem-mestu#v>. Usposobljeni so regionalni promotorji zdravja na delovnem mestu, ki bodo tudi po izteku projekta nadaljevali aktivnosti na področju povečevanja ozaveščenosti delodajalcev in delojemalcev glede skrbi za dobro zdravje in počutje v delovnem okolju.

*Projekt bo zaokrožen z **ZAKLJUČNIM STROKOVNIM POSVETOM** s predstavijo rezultatov projekta.*

*Potekal bo **v torek, 4. novembra od 10.00 do 14.00 ure** (več o dogodku v priponki).*

Namenjen je predstavnikom delodajalcev, delavskim zaupnikom in odgovornim osebam za področje varnosti in zdravja pri delu v delovnih organizacijah.

Zaradi priprave gradiv za udeležence posveta in potrdil o udeležbi na posvetu vas vljudno naprošam, če svojo

*prisotnost potrdite na: SARAH BRODNIK, po elektronski pošti sarah.brodnik@sindikat-zsss.si ali na tel. številko: 01 43 41 207, **najkasneje do 30. oktobra.***

Vljudno vabljeni,

Lilijana Šprah, koordinatorica projekta "Skrb za zdravje zaposlenih skozi usmerjeno obvladovanje psihosocialnih obremenitev"

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 31/2014 (10. 10. 2014): Delodajalec mora delavcu posredovati oceno tveganja za njegovo delovno mesto

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Delavska zaupnica za varnost in zdravje pri delu nam je poslala vprašanje, da bi odgovor nanj lahko uporabila na posvetovanju s svojim delodajalcem. Želela je uradno tolmačenje, zato smo zanjo pridobili odgovor pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Menimo pa, da boste ta uradni odgovor s pridom lahko uporabili vsi, zato vam ga v priponki pošiljamo. Ministrstvo tolmači ZVZD-1, da je delodajalec dolžan vsakemu delavcu posredovati oceno tveganja zgolj za njegovo delovno mesto vsakič, ko se prenovi. Celotno listino »Izjava o varnosti z oceno tveganja« pa je delodajalec dolžan delavcu dati na vpogled le v primeru, da delavec to zahteva.

***Vprašanje:** V podjetju trenutno potekajo razgovori glede spremenjene ocene tveganja in izjave o varnosti. Večino zadev smo sicer uskladili, nikakor pa ne najdemo skupne točke pri razlagi 18. člena ZVZD – 1, ki se nanaša na posredovanje ocene posameznemu delavcu. Sindikat vztraja, da je potrebno vsakemu posameznemu delavcu posredovati (pisno) oceno tveganja za njegovo delovno mesto. Izvajalec in vodstvo pa trdita, da je dovolj, da je ocena tveganja dostopna posamezniku preko sindikata oz. sveta delavca, ki mu omogočita vpogled. V kolikor je možno, bi prosila za uradno razlago tega člena.*

***Odgovor ministrstva:** Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS št. 43/11) v 18. členu določa, da mora delodajalec izjavo o varnosti z oceno tveganja objaviti na običajen način in jo v delu, ki se na njih nanaša, posredovati delavcem vsakokrat, ko se spremeni in dopolni, prav tako pa tudi novo zaposlenim in vsem drugim navzočim na delovnem mestu ob začetku dela. Delodajalec mora delavcu na njegovo zahtevo omogočiti vpogled v veljavno izjavo o varnosti z oceno tveganja.*

Glede na zgoraj navedeno na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti menimo, da mora delodajalec izjavo o varnosti z oceno tveganja posredovati vsakemu delavcu za njegovo delovno mesto, še posebej pa vsakokrat, ko se izjava o varnosti z oceno tveganja spremeni in dopolni v tistem delu, ki se nanaša na posameznega delavca. Poleg tega mora delodajalec delavcu omogočiti vpogled v veljavno izjavo o varnosti z oceno tveganja, ko delavec to zahteva.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 30/2014 (8. 10. 2014): Vabilo na posvet ZSSS 23. 10. 2014

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V priponki je vabilo in program posveta ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu in svete delavcev, ki bo 23. oktobra 2014 od 9.00 do 14.00 v sejni sobi Državnega sveta (stavba Državnega zbora RS), Šubičeva 4, Ljubljana. Udeležba je brezplačna.

Letos bo posvet namenjen predvsem prenovljenemu programu ZSSS za usposabljanje delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu, ki je nastal v obdobju 2013-2014 v projektu ZSSS »*Boljše poklicno zdravje delavcev z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu*«. Na podlagi javnega razpisa ga je sofinanciral ZZS. Predstavili vam bomo tri nove publikacije in e-učila. Prinašajo natančno tisto, kar delavski zaupniki potrebujete. Napovedujemo že danes, da ga bomo še nadgrajevali in bogatili! Želimo namreč delavskim zaupnikom nuditi najboljšo možno podporo!

Pogoj za udeležbo na posvetu je **najkasneje do 21. oktobra 2014** izpolnjena prijavnica. Letos vas prvič vabimo, da jo izpolnite preko interneta na tej povezavi: [KLIKNITE TUKAJ](#). Za tiste, ki morda nimate dostopa do interneta, pa pripenjamo še prijavnico v word obliki. Izpolnjeno pošljite na e-naslov vesna.djokic@sindikat-zsss.si ali po navadni pošti (na naslov ZSSS, Posvet ZSSS 23. 10. 2014, Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA).

PРАВNA PODLAGA ZA OBVEZNOST DELODAJALCA, DA KRIJE POTNE STROŠKE SVETOV DELAVCEV IN DELAVSKIH ZAUPNIKOV: Delodajalec jih mora kriti v skladu s 1. odstavkom 47. člena in 5. odstavkom 48. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/2011) ter 63. in 65. členom Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/1993 in 56/2001).

KRITJE STROŠKOV ZA SINDIKALNE ZAUPNIKE, KI NISO ČLANI SVETA DELAVCEV OZIROMA DELAVSKI ZAUPNIKI: Krije jih sindikat na ravni delodajalca s sredstvi za usposabljanje.

POMEMBNA OPOZORILA:

1. Ker je pogoj za vstop v dvorano Državnega sveta RS prijava na recepciji stavbe Državnega zbora RS, ne pozabite prinesiti s seboj osebnega dokumenta!
2. Ker je bil letos prenovljen Trg republike nasproti stavbe Državnega zbora RS, na njem ni več možno parkirati. Parkirate pa lahko v neposredni bližini v vsaj dveh parkirnih hišah :
  - Garažna hiša Kongresni trg (200 m oddaljena. Uvoz in izvoz v garažno hišo je urejen iz Slovenske ceste in Šubičeve ceste, pod parkom Zvezda. Za 5 ur parkiranja je cena 8,40 €.
  - Garažna hiša pod Trgom republike (uvoz iz Šubičeve ulice iz smeri Prešernova cesta). Za 5 ur parkiranja je cena 10 €.
  - Parkiranje je seveda najdražje v središču Ljubljane. Na javnih parkiriščih zunaj središča, npr. v 1 km oddaljenem parku Tivoli, parkiranje za prvi dve uri stane le 0,6 evra. Cenovno ugodni sta še parkirišči park&ride na Dolgem mostu in v Stožicah, kjer parkiranje za ves dan stane 1,2 oziroma 2,4 evra (od tam lahko do središča mesta pridete z mestnim avtobusom, ki ga plačate s kartico Urbana ali s prenosnim telefonom).

Pridite, zanimivo bo!

[Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS](#)

E-novice ZSSS št. 29/2014 (7. 10. 2014): Vabilo na predavanja in delavnice "Skrb za ohranjanje duševnega zdravja v delovnem okolju"

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Posredujem vam spodnje vabilo na brezplačne predavanja in delavnice "Skrb za ohranjanje duševnega zdravja v delovnem okolju" v okviru letošnjega svetovnega Dneva duševnega zdravja. Delavske zaupnike bodo zanimala najbrž zlasti predavanja o mobingu/trpinčenju na delovnem mestu in stresu.

Udeležite se lahko serije izobraževalnih dogodkov, posvečenih problematiki ohranjanja duševnega zdravja v delovnem okolju, ki ga organizirata [ZRC SAZU](#) in [Inštitut Karakter](#). V ta namen bodo obiskovalcem na voljo različna **predavanja, delavnice, posveti s strokovnjaki, izobraževalna gradiva in literatura s področja stresa in duševnega zdravja**, kjer se bodo lahko seznanili z različnimi vrstami

duševnih težav, njihovim prepoznavanjem in zdravljenjem ter z raznolikimi metodami samopomoči, s katerimi lahko vplivajo na izboljšanje dobrega počutja in ohranjanja duševnega zdravja tako doma kot na delovnem mestu.

Aktivnosti se bodo odvijale **v soboto, 11. oktobra 2014 med 10.00 in 16.00 uro v Ljubljani**, in sicer na treh lokacijah:

1. Atrij ZRC SAZU (Novi trg 2)
2. Prešernova dvorana (Novi trg 4)
3. Dvorana Geografskega muzeja (Gosposka ulica 16)

VSTOP NA VSE DOGODKE JE PROST, VLIJUDNO VABLJENI!

Več informacij o vsebinah dogodka lahko najdete na tej [povezavi](#). Več tudi v pripeti zloženki!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 28/2014 (1. 10. 2014): Vabilo na Mednarodno zaključno konferenco ProZDRAV, 13. in 14. 10. 2014

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Na prošnjo organizatorja vam posredujem vabilo na dvodnevno zaključno konferenco projekta »ProZDRAV« (www.prozdrav.si), ki bo v **ponedeljek 13.10.2014 in v torek 14.10.2014 v Jakopičevi dvorani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva 24, Ljubljana**. Udeležba je brezplačna. Svojo udeležbo na konferenci potrdite po elektronski pošti na naslov: natasa.terzic@zdops.si.

Partnerja v projektu ProZdrav sta bila v letih 2013-2014 Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS) in **Sindikato obrti in podjetništva Slovenije (SOPS)** iz ZSSS. Projekt je sofinanciral Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije na podlagi javnega razpisa 2013-2014. Cilj projekta je bil uvedba novih e-orodij za oceno tveganja OiRA ter preko tega ozaveščanje delodajalcev in zaposlenih ter:

- izboljšanje organizacije dela in varnosti pri delu,
- dvig preventive in preprečevanje tveganj,
- uvajanje projektних ugotovitev za izboljšanje delovnih pogojev ter
- umestitev elementov zdravja in varnosti kot ene od prioritetenih tem v podjetju.

Organizator konference vam sporoča: »Vljudno vabljeni!«

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 27/2014 (25. 9. 2014): Prva najava letnega posveta ZSSS 23. oktobra 2014

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Najavljamo, da bo v **četrtek, 23. oktobra 2014 od 9.00 do 14.00 v sejni sobi Državnega sveta RS** (stavba Državnega zbora RS, Šubičeva 4, Ljubljana) tradicionalni oktobrski posvet ZSSS za delavske zaupnike za varnost in zdravje pri delu.

Program posveta bo zanimiv, zato vas vabimo, da si v svojem koledarju zanj rezervirate čas. Predstavili bomo rezultate dvoletnega projekta ZSSS »**Boljše poklicno zdravje delavcev z usposabljanjem delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu**«, ki ga je na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov za promocijo zdravja na delovnem mestu v letu 2013 in 2014 finančno podprl Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Pripravili smo **tri nove priročnike**, ki bodo v pomoč prav delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu. K sodelovanju smo povabili vrhunske slovenske strokovnjake. Usposabljanje delavskih zaupnikov smo posodobili z uporabo **e-učil** in verjamemo, da vam bo všeč!

Na posvetu pa vam bomo predstavili tudi zanimivi in novi **e-orodji**, ki sta namenjeni vašim delodajalcem za obvladovanje psihosocialnih obremenitev na delovnem mestu. Lahko boste nanju opozorili svojega delodajalca. Eno je slovensko in drugo je evropsko. Prinašata odgovor na vprašanje, kako se stres na delovnem mestu sploh da obvladati. Stres na delovnem mestu je namreč tudi tema evropske kampanje 2014-2015 »**Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta**« (https://www.healthy-workplaces.eu/sl?set_language=sl).

V skladu z 63. členom Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU, UL RS 42/2007) imajo člani sveta delavcev in seveda tudi delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu pravico do 40 plačanih ur na leto za izobraževanje, potrebno za svoje učinkovito delo. Ta posvet sodi prav v tako izobraževanje.

Rezervirajte si torej že danes 23. oktober 2014 za udeležbo na tem posvetu! Pravo vabilo s programom pa boste prejeli v prvi polovici oktobra.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 26/2014 (11. 9. 2014): Podatke o nevarnih kemikalijah na vašem delovnem mestu najdete na RICTOX!

<http://www.etui.org/News/Workplace-chemicals-ETUI-puts-RISCTOX-database-online>

Kemikalije na delovnem mestu: ETUI je na svetovni splet dal podatkovno zbirko RICTOX

Evropski sindikalni inštitut ETUI (www.etui.org) v sodelovanju s Španskim sindikalnim inštitutom ISTAS (<http://www.istas.net/web/index.asp?idpagina=2982>) je razvil podatkovno zbirko RISCTOX in omogočil dostop do nje na svetovnem spletu (<http://www.etui.org/Topics/Health-Safety/Chemicals-and-REACH/RISCTOX-database>). Omogoča dostop do podatkov o več kot 100.000 kemikalijah.

Nevarnosti, povezane s kemikalijami, so slabo poznane. A kar tretjina v Evropi vsako leto priznanih poklicnih bolezni je posledica izpostavljenosti nevarnim kemikalijam na delovnem mestu. Delavci na splošno nimajo hitrega in lahkega dostopa do podrobnih informacij o kemikalijah, s katerimi delajo. Da jim pomaga, je ETUI skupaj z ISTAS razvil podatkovno bazo RISCTOX. Delavci imajo tako dostop do podatkov za več kot 100.000 kemikalij, od katerih jih več tisoč lahko povzroči raka, alergije, zmoti hormonski sistem ali ogrozi posameznikove reproduktivne organe. Vsak podatkovni karton vsebuje klasifikacijo kemikalije in oznake v skladu z evropskimi uredbami, njihov poglavitni namen (topila, čistila, odstranjevalci barve ipd.), kako učinkuje na zdravje ter poklicne bolezni, ki jih povzroča. Med njimi so sindikati našli skoraj 570 snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost.

Informacijo o kemikaliji je mogoče pridobiti preprosto z vpisom v okence za iskanje imena kemikalije ali njene identifikacijske številke v glavnih mednarodnih seznamih. Podatki so v angleščini.

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 25/2014 (8. 9. 2014): Izid nove tiskane brošure ZZS o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja

Spoštovani kolegi!

V priponki vam pošiljam novo publikacijo »Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja«, ki predstavlja temeljno predstavitveno publikacijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovane osebe. Dosegljiva je tudi na spletnem naslovu ZSSS.
Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 24/2014 (15. 7. 2014): Kemikalije v izdelkih, ki jih kupujemo?

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Pošiljam vam povezavo na promocijski film, ki ga je v slovenščini pripravila Evropska agencija za kemikalije ECHA (njena spletna stran v slovenščini je <http://echa.europa.eu/sl/>):

<https://www.youtube.com/watch?v=2Z1HnJnv04w>

Kemijska industrija baje intenzivno lobira, da bi bil film umaknjen, nam sporoča Tony Musu, strokovnjak za kemikalije na Evropskem sindikalnem inštitutu (<http://www.etui.org/Topics/Health-Safety>). Zato si ga oglejte, dokler je še dostopen!

Film prikazuje pravo obsežnost cene, ki jih za zdravje in življenjsko okolje prinašajo nevarne kemikalije.

Sporočila tega filma so:

Prav vsak izdelek je narejen iz kemikalij.

Pazite, da vam nevarne kemikalije ne bodo v škodo.

Pravico imate izvedeti, ali izdelek, ki ga kupujete, vsebuje nevarne kemikalije.

Več informacij na: <http://echa.europa.eu/chemicals-in-our-life>

Obiščite spletno stran, katere povezava je v zadnji vrstici. Je v slovenščini.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 23/2014 (6. 6. 2014): Letno poročilo IRSD 2013

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V prilonki vam pošiljam letno poročilo Inšpektorata RS za delo za leto 2013, ki vsebuje tudi poglavje o varnosti in zdravju pri delu.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 22/2014 (6. 6. 2014): EU strategija varnosti in zdravja pri delu 2014-2020

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V prilonki vam pošiljam sporočilo Evropske komisije o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014-2020, ki je bilo razglašeno prav danes, 6. junija 2014. Gre za praktično zadnje dejanje dosedanjega evropskega komisarja za zaposlovanje g. Andorja. V teh dneh namreč preneha mandat dosedanji EU komisiji g. Barossa.

Gre za izjemno pomemben dokument, saj se bodo z njim uskladile nacionalne strategije v vseh 28 državah EU. Evropska komisija z njim zamuja, saj je prejšnja strategija za obdobje 2007-2012

prenehala veljati že pred dvema letoma. Priprava nove strategije je potekala v neugodnem ozračju, saj se je krepil vpliv tistih, ki varnost in zdravje pri delu dojemajo kot administrativno oviro podjetništvu.

Evropska sindikalna konfederacija - ETUC (www.etuc.org) je zato ob razglasitvi nove strategije zapisala, da je prepozna in prešibka (<http://www.etuc.org/press/eu-commission%E2%80%99s-framework-health-and-safety-work-too-late-too-weak#.U5GjSdW2j-J>). Strategija sicer omenja vrsto pomembnih problemov varnosti in zdravja pri delu, vendar pa ne napoveduje, da bo v zvezi s tem sprejeta kakršnakoli zavezujoča evropska zakonodaja. Napoveduje celo deregulacijo, ki naj bi malim delodajalcem pomagala, da izvajajo varnost in zdravje pri delu. V tak pristop sindikati ne verjamemo, saj menimo, da zmanjšuje pravice delavcev pri malih delodajalcih.

Kot vedno bo torej pobuda za sprejem evropskih predpisov do leta 2020 morala priti s strani sindikatov. Kljub temu v ZSSS pozdravljamo, da nova EU strategija namenja veliko pozornosti poklicnim boleznim. Morda bo to končno omogočilo premike tudi v Sloveniji, kjer že od leta 1990 zaman čakamo na ustrezen predpis za verifikacijo poklicnih bolezni.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 21/2014 (24. 5. 2014): Soustvarjanje zdravih odnosov v delovnem okolju

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V priponki vam pošiljamo v elektronski obliki publikacijo »Soustvarjanje zdravih odnosov v delovnem okolju – Priporočila delodajalcem, vodjem in ostalim zaposlenim«, ki jo najdete tudi na e-naslovu

<http://prozdrav.si/files/Publikacije/Soustvarjanje%20zdravih%20odnosov%20v%20delovnem%20okolju.pdf>. Pripravljena je bila v okviru projekta ProZdrav, ki ga je v letih 2013 in 2014 izvedlo Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (<http://www.zdops.si/>).

Publikacija je bila javnosti predstavljena maja 2014. Kaže, da so tudi slovenske delodajalske organizacije že ozaveščene, kako škodljivo je trpinčenje oziroma mobing ne le za delavce ampak tudi za delodajalca ter kako pomembni so zdravi delovni odnosi med sodelavci. Še nekaj kratkih let nazaj je bila namreč za delodajalske organizacije to skoraj nepomembna tema. Publikacija je polna praktičnih nasvetov delodajalcem in vodstvenim delavcem, kako ravnati. Med drugim na straneh od 41 do 44 tudi svetuje, kako izboljšati odnose in sodelovanje z delavskimi in sindikalnimi zaupniki ter skuša predstaviti njihovo vlogo.

Delavski zaupniki lahko na publikacijo opozorite svojega delodajalca, ko mu predlagate sprejem Pravilnika o prepovedi nadlegovanja in trpinčenja na delovnem mestu, s katerim lahko delodajalec izpolni svoje obveznosti na podlagi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) in Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1). ZSSS je namreč 20. novembra 2013 organizirala posvet za delavske zaupnike o preprečevanju, odpravljanju in obvladovanju trpinčenja na delovnem mestu/mobinga, na katerem smo predstavili vzorec dokumenta, ki

ga lahko delavski zaupniki na posvetovanju delodajalcu ponudijo v sprejem. Vsebuje vse potrebno za učinkovito in hitro razreševanje pritožb delavcev zaradi trpinčenja/mobinga na delovnem mestu. (Glej http://www.sindikatzsss.si/images/stories/Socialna_Politika_Podrocje/izjava%20dogovor%20akt%20o%20ničelni%20toleranci%20do%20nasilja%20ZSSS%20Andreja%20Toš%20Zajšek%202013.pdf)

Dokument, ki med drugim zagotavlja delavskim predstavnikom in sindikatu ustrezno aktivno vlogo, je sestavljen iz:

- 1- Dogovora med podjetniškim sindikatom in delodajalcem o preprečevanju nadlegovanja in nasilja na delovnem mestu,
- 2- Izjave delodajalca o ničelni toleranci do nasilja in nadlegovanja na delovnem mestu,
- 3- Pravilnika delodajalca o prepovedi spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 20/2014 (8. 5. 2014): Natečaja za priznanje za dobro prakso pri obvladovanju stresa na delovnem mestu

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Opozarjamo vas na dva natečaja, pri katerih je **odločilen kriterij za zmago prav sodelovanje delodajalca z delavskimi zaupniki za varnost in zdravje pri delu oziroma sveti delavcev**:

1. Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za nacionalno tekmovanje za priznanje »Dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu 2014«, na katerega je mogoče prijaviti vse v praksi uporabljene primere učinkovitega obvladovanja stresa v zvezi z delom in drugih psihosocialnih tveganj.
Glej: priponki in povezavi na internetu
<http://www.osha.mddsz.gov.si/novice/2014-04-23-Nacionalno-tekmovanje-za-priznanje-Dobra-praksa-na-podrocju-varnosti-in-zdravja-pri-delu-2014>
<http://www.osha.mddsz.gov.si/kampanje/evropska-kampanja-zdravo-delovno-okolje-2014-2015/dobra-praksa>
2. Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu za evropska priznanja za dobro prakso pri obvladovanju stresa in psihosocialnih tveganj pri delu
Glej priponko in obvestilo agencije za javnost z dne 15. 4. 2014 – dopis spodaj

Zmagovalec na natečaju ministrstva za delo bo zmagovalec na slovenskem natečaju kandidat tudi za evropsko priznanje po evropskem natečaju. Zato **predlagajte svojemu delodajalcu**, da naj kandidira na razpisu ministrstva s svojim uspešnim načinom obvladovanja z delom povezanega stresa, ki ni starejše od 5 let, in ki je bil pripravljen v sodelovanju z delavskim zaupnikom oziroma svetom delavcev. Izpolnjeno prijavnico za tekmovanje (glej priponko) naj pošlje najkasneje do 31. 7. 2014 na e-naslov gp.mddsz@gov.si ali poštni naslov Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Sektor za varnost in zdravje pri delu, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana.

Nagrada bosta ugled in plaketa! Dobitnike evropskega priznanja pa čaka še lepo potovanje na slovesno izročitev v predsedujoči državi EU. Slovenka podjetja so bila namreč v preteklih letih kar uspešna tudi v evropskem tekmovanju!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 19/2014 (29. 4. 2014): 1. maj, praznik dela - Varnost in zdravje pri delu sta temeljna človekova pravica

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Varnost in zdravje pri delu sta del boja za delavske pravice.

31. člen Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (2010/C 83/02): Vsak delavec ima pravico do zdravih in varnih delovnih pogojev ter delovnih pogojev, ki spoštujejo njegovo dostojanstvo.

11. člen ZVZD-1 (Uradni list RS, št. 43/2011): Delavec ima pravico do dela in delovnega okolja, ki mu zagotavlja varnost in zdravje pri delu.

Vsem voščim prijetna praznična dneva 1. in 2. maja 2014!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 18/2014 (29. 4. 2014): EVROBAROMETER - delovne razmere aprila 2014

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V priponki vam pošiljam rezultate vseevropske ankete o delovnih razmerah, ki jo je med 3. in 5. aprilom 2014 izvedla Evropska komisija v vseh 28 državah članicah EU. Žal za enkrat poročilo obstaja zgolj v angleščini, zato ga na kratko povzemam v slovenščini.

Po telefonu je bilo anketirano 26.571 ljudi po metodi, ki se uporablja v anketah EUROBAROMETER. Odgovori za Slovenijo so označeni s kratico SI, odgovori vseh iz vseh 28 držav pa z EU28. Rezultati so bili analizirani na ravni EU in na ravni posameznih držav. V trenutku ankete je bilo v Sloveniji 1.759.701 oseb starejših od 15 let, ki bi lahko bile vključene vanjo. Anketiranih je bilo 1.002 oseb, kar je bil enak vzorec kot pri državah, ki imajo nekaj desetkrat večje število prebivalstva. To pomeni, da so podatki za Slovenijo celo toliko bolj reprezentativni.

Namen ankete je bil preveriti, kako delovne razmere občutijo sami zaposleni in samozaposleni. In torej ne, kako nekdo drug v njihovem imenu meni, da se bi na svojem delovnem mestu najbrž morali počutiti. Za namene te ankete so bile delovne razmere definirane kot delovni čas, organizacija dela,

varnost in zdravje pri delu, delavski predstavniki pri delodajalcu. Anketiranci so bili poleg tega vprašani še, ali se v primerjavi z redno zaposlenimi razlikujejo delovne razmere za delavce, ki delajo polni ali polovični delovni čas ter za agencijske delavce. Vprašani so bili o:

- trendih glede delovnih razmer,
- zadovoljstvu s svojimi delovnimi razmerami na splošno in posebej še glede delovnega časa, delovnega bremena, svoje avtonomije na delovnem mestu (njihovo mnenje se upošteva pri odločanju o delu, ki ga opravljajo) in uravnoteženja delovnega in zasebnega življenja,
- dostopu do dopusta, počitkov med delom in prožnosti pri delovnem času,
- informiranju delavcev na delovnem mestu in posvetovanju delodajalca z delavci,
- varnosti in zdravju pri delu, vključno s poškodbami pri delu in z delom povezanim obolevanjem.

Vprašani so bili razdeljeni v dve skupini (nekatera vprašanja so se nanašala zgolj na posamezne od naslednjih skupin):

- 1- delovno aktivni:
  - a. skupina A (uslužbenci v javnem sektorju in delavci v zasebnem sektorju)
  - b. skupina B (samozaposleni)
- 2- tisti z delovnimi izkušnjami v preteklosti:
  - a. skupina C (iskalci zaposlitve)
  - b. skupina D (študentje)
  - c. skupine E (upokojeanci).

V priložnosti dodajam poleg analize vseh odgovorov v EU še dodatno primerjavo med odgovori EU28 in Slovencev (žal tudi ta le v angleščini). Povzemam del najbolj zanimivih odgovorov, ki v marsičem presenečajo:

	EU28	Slovenci
Delovne razmere so popolnoma v redu	53 %	32 %
Delovne razmere so se v zadnjih 5 letih poslabšale	57 %	84 %
Popolnoma sem zadovoljen z delovnim časom	80 %	86 %
Popolnoma sem zadovoljen z uravnoteženostjo med delom in zasebnim	74 %	77 %
V zadnjih 12 mesecih se je delodajalec z nami posvetoval o organizaciji dela in/ali delovnih razmerah	54 %	55 %
V zadnjih 12 mesecih sem bil informiran o finančni situaciji podjetja in o možnem prestrukturiranju	63 %	72 %
Po mojem mnenju so največja tveganja za varnost in zdravje pri delu na delovnem mestu		
<ul style="list-style-type: none"> • obremenitve zaradi stresa 	51 %	55 %
<ul style="list-style-type: none"> • ponavljajoči se gibi in prisilne drže 	28 %	28 %
<ul style="list-style-type: none"> • vsakodnevno ročno prenašanje bremen 	25 %	21 %

Ali so bili na delovnem mestu določeni naslednji ukrepi varnosti in zdravja pri delu		
<ul style="list-style-type: none"> • informiranje in usposabljanje o varnosti in zdravju pri delu • preventivni ukrepi (npr. nadzor škodljivih emisij ali varnost strojev) • ukrepi za prilagoditev delovnega mesta starejšim 	77 %	85 %
	59 %	66 %
	31 %	32 %

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS)

Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA

GSM: 051 306 202

E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

W: www.zsss.si

Povezani v socialno omrežje delavskih zaupnikov ZSSS smo informirani in zato učinkovitejši!

Pomembno je, da svoje omrežje širimo, zato me s povratno pošto obvestite o morebitnih spremembah vašega e-naslova oziroma če je pri vašem delodajalcu od vas kdo drug prevzel naloge delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu. Sporočite mi tudi e-naslove vaših kolegov, ki bi jih zanimale e-novice ZSSS s področja varnosti in zdravja pri delu.

Izmenjajmo svoje izkušnje in si med seboj pomagajmo!

Vprašajte, kar vas zanima in poiskali bomo odgovor!

E-novice ZSSS št. 17/2014 (23. 4. 2014): Sporočila ZSSS ob 28. aprilu, svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

ZSSS se že od leta 2005 pridružuje sindikalnim organizacijam po vsem svetu pri obeleženju OSEMINDVAJSETEGA APRILA, ki ga je Mednarodna organizacija dela ILO (www.ilo.org) leta 2003 razglasila za svetovni dan varnosti in zdravja pri delu.

Ta isti dan pa sindikati z vsega sveta že dolga desetletja obeležujejo kot Mednarodni sindikalni spominski dan na delavce, ki so umrli na delovnem mestu.

Inšpektorat RS za delo sporoča, da so delodajalci v letu 2013 prijavili 9.229 poškodb pri delu, 22 smrtnih poškodb pri delu in niti ene poklicne bolezni. Seveda to ne pomeni, da v Sloveniji poklicnih bolezni ni. Le država ni poskrbela za predpis, na podlagi katerega poklicnih bolezni ne bi bilo mogoče zamočati. Po ocenah Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu vsako leto v Sloveniji zaradi posledic poklicnih bolezni umre 700 ljudi, kar predstavlja 4 % celotne letne mortalitete. To oceno bo ZSSS objavljala tako dolgo, dokler država ne bo poskrbela za uradni statistični podatek!

Sporočilo ZSSS ob 28. aprilu 2014, svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu je: Na ta dan politiki obljublajo, da bodo poskrbeli za boljšo varnost in zdravje pri delu. Na te obljube pa pozabljajo preostalih 364 dni v letu. Laurent Vogel, raziskovalec Evropskega sindikalnega inštituta v svojem uvodniku (glej priponko) opozarja, da na obljube pozablja tudi Evropska komisija.

V Sloveniji ni nič drugače. Že 24 let kljub pozivom ZSSS in predvolilnim obljubam politikov zaman čakamo na predpis o poklicnih boleznih in delih, na katerih se pojavljajo, o pogojih, ob katerih se štejejo za poklicne bolezni, in o postopku njihovega ugotavljanja, potrjevanja in prijavljanja. V skladu z obljubo iz pogajanj o pokojninski reformi bi ga minister za zdravje moral v skladu z 424. členom ZPIZ-2 (UL RS 96/2012) izdati najkasneje 1. 1. 2014. Pa ga tudi tokrat ni.

Pozivamo mag. Alenko BRATUŠEK, predsednico Vlade RS, v funkciji ministrice za zdravje, da takoj izda predpis, ki bo končno omogočil odkrivanje in verifikacijo poklicnih bolezni ter s tem tudi njihovo preprečevanje!

ZSSS izreka sožalje družinam in sodelavcem umrlih na delovnem mestu!

Na spletni strani ZSSS (http://www.sindikat-zsss.si/index.php?option=com_content&view=article&id=304&Itemid=162) so objavljeni dokumenti, ki smo jih za obeležje svetovnega dneva varnosti in zdravja pri delu pripravili v ZSSS, Inšpektoratu RS za delo, Mednarodni organizaciji za delo in Evropskem sindikalnem inštitutu.

Namesto pozdrava pa kot vedno na mednarodni sindikalni dan spomina na delavce, umrle delovnem mestu, ponovimo sto let star bojni krik legendarne ameriške sindikalne aktivistke in borke za boljše delovne razmere matere Jones: "Moli za mrtve in kot hudič se bori za žive!"

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 16/2014 (7. 4. 2014): Stres, povezan z delom – Evropska kampanja 2014-2015

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V vednost vam pošiljam sporočilo za javnost (glej spodaj), da je Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (<https://osha.europa.eu/sl/front-page>) 7. 4. 2014 začela dvoletno evropsko kampanjo 2014-2015 z naslovom »Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta«. Kampanja se bo zaključila novembra 2015. Njen namen je razširjati dobro prakso pri obvladovanju stresa na delovnem mestu. Ta je lahko v pomoč vsem podjetjem in delovnim organizacijam, ki želijo izboljšati poklicno zdravje svojih zaposlenih.

Svojo vlogo pri koriščenju te dobre prakse pa imamo vsekakor tudi delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu oziroma sveti delavcev. Svetujemo svojemu delodajalcu, da naj sporočila te kampanje uporabi pri ukrepanju za boljšo varnost in zdravje pri delu! Opozorimo ga, da Zakon o varnosti in zdravju pri delu – ZVZD-1 (Uradni list RS, št. 43/2011) v 24. členu določa: »Delodajalec mora sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.« V 76. členu pa ZVZD-1 določa globo od 2.000 do 40.000 € za delodajalca, ki tega ne stori.

Vabimo vas, da obiščete spletno stran te evropske kampanje v slovenščini (http://www.healthy-workplaces.eu/sl/campaign-material/introducing-the-campaign-guide/campaign-guide?set_language=sl)! Na njej najdete vse, kar vas zanima o z delom povezanim stresu in orodjih za njegovo obvladovanje!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 15/2014 (1. 4. 2014): SURS poroča o pri delu in z delom povezanih zdravstvenih težavah

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Bliža se 28. april, mednarodni dan varnosti in zdravja pri delu in Statistični urad RS (SURS) se očitno pripravlja nanj. Tokrat vam v priponkah pošiljam prvo objavo SURS o podatkih o zdravstvenih težavah v zvezi z delom, zbranih v drugem četrtletju 2013. Vir podatkov je Anketa o delovni sili, ki temelji na mednarodno usklajenih definicijah Mednarodne organizacije dela (ILO) in Eurostata, statističnega urada EU. Posebej vas opozarjam, da je treba na exell-ovih razpredelnih v eni od priponk za dostop do množice različnih podatkov klikati na gumbe na dnu razpredelnice.

Podatke cenim posebej zato, ker temeljijo na odgovorih slovenskih delavcev in delavk, ali čutijo zdravstvene posledice zaradi delovnih razmer na delovnem mestu. Ker število uradno prijavljenih nezgod pri delu in posebej poklicnih bolezni ne izraža dejanskega stanja, so take reprezentativne ankete dobrodošel opomin.

Več ob mednarodnem dnevu varnosti in zdravja pri delu!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 14/2014 (5. 3. 2014): Varnostni napotki za varno delo v gozdu

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Varnostna kultura je način življenja in ravnanja, ki nas varuje pred nezgodami tako na delu kot doma. Zato vam tokrat pošiljamo nasvete inšpektorata za delo, kako varno pospraviti posledice žleda v slovenskih gozdovih. Številni lastniki gozdov se bodo namreč letos podali v gozd, da odstranijo polomljena drevesa. Mnogi med njimi niso usposobljeni za varno delo v gozdu.

POZOR: V gozdarstvu je visoko tveganje za smrtne nezgode! V letu 2012 se je v gozdovih smrtno poškodovalo 22 ljudi, lani pa 13.

Ne podcenjujte tveganja! Najvarneje in najbolj odgovorno bo, da delo prepustite zgolj usposobljenim!

V priponki si pred odhodom v gozd preberite napotke za varno delo, ki jih je pripravil inšpektorat za delo!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 13/2014 (28. 3. 2014): Novinarska konferenca IRSD o poročilu za leto 2013 in načrtih za 2014

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vam pošiljamo novico o poročilu Inšpektorata RS za delo za leto 2013 in njegovih načrtih za leto 2014, dostopno na:

http://www.id.gov.si/fileadmin/id.gov.si/pageuploads/MEDIJSKO_SREDISCE/NK_2014/nk_poroc13_u_smeritve14_mediji_260314.pdf

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 12/2014 (15. 2. 2014): Odškodnina za trpinčenje na delovnem mestu le, če je delavec uveljavljal varstvo v skladu z ZDR-1

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Na posvetu ZSSS novembra 2013 je bila predstavljena tudi sodna praksa glede odškodnin delavcem zaradi trpinčenja/mobinga/šikaniranja. Ker so nekatere tožbe delavcev neuspešne, vas tokrat opozarjam na sodbo iz 14. novembra 2013 v zadevi **VDSS sodba Pdp 763/2013.**

Sodišče je kot neutemeljen zavrnilo tožbeni zahtevek za plačilo odškodnine za negmotno škodo zaradi pretrpljenih duševnih bolečin ter za prestani strah zaradi izgube delovnega mesta iz obdobja 2005-2007. Sodišče je ugotovilo, da se daljši delovni čas, (pre)obremenjenost na delovnem mestu, neupoštevanje mnenja tožnika ter slabša ocena dela ne štejejo za mobing.

Želim vas posebej opozoriti, da je sodišče pri tem zavzelo stališče, da v primeru, ko delavec ni izkoristil pravnih postopkov, ki jih izrecno predpisuje ZDR, tudi ne more uspešno uveljavljati odškodnine iz naslova mobinga (ni uveljavljal varstva, kot je bilo to običajno za vse zaposlene in ni izkoristil pravnih postopkov, ki jih izrecno predpisuje ZDR).

Iz sodbe: »Po izvedenih dokazih izhaja, da se tožnik nikoli ni obrnil z vprašanjem na predpostavljene v zvezi z oceno 0, niti ni uveljavljal varstva pri toženi stranki, kot je bilo to pri toženi stranki za vse zaposlene običajno. Zakon o delovnih razmerjih (ZDR, št. 42/2002, 103/2007) tudi v prvem odstavku 204. člena ZDR določa, da če delavec meni, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz delovnega razmerja ali krši katero od njegovih pravic iz delovnega razmerja ima pravico pisno zahtevati, da delodajalec kršitev odpravi oziroma, da svoje obveznosti izpolni (prvi odstavek 204. člena ZDR). Če delodajalec v nadaljnjem roku 8 delovnih dni po vročeni pisni zahtevi delavca ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve, lahko delavec v roku 30 dni od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca, zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem (drugi odstavek 204. člena ZDR). Tožnik pa, kot že navedeno, navedenega ni storil. Tako ni mogoče šteti, da je šlo za kakršnokoli šikano oziroma mobbing.«

Žrtvam trpinčenja se navadno svetuje, da vodijo dnevnik o vseh šikanah, da ustrezno utemeljijo svojo pritožbo. Tokrat dodajamo nasvet, da naj uporabijo pravne postopke za svoje varstvo, ki jih določa novi Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1, št. Uradni list RS 21-784/2013, RS 78-2826/2013):

200. člen

(uveljavljanje pravic pri delodajalcu in sodno varstvo)

- (1) Če delavec meni, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz delovnega razmerja ali krši katero od njegovih pravic iz delovnega razmerja, ima pravico **pisno** zahtevati, da delodajalec kršitev odpravi oziroma da svoje obveznosti izpolni.
- (2) Če delodajalec v roku osmih delovnih dni po vročeni **pisni** zahtevi delavca ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja oziroma ne odpravi kršitve, lahko delavec v roku 30 dni od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca, zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.
- (3) Ugotovitev nezakonnosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi, drugih načinov prenehanja veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali odločitev o disciplinski odgovornosti delavca lahko delavec zahteva v roku 30 dni od dneva vročitve oziroma od dneva, ko je zvedel za kršitev pravice, pred pristojnim delovnim sodiščem.
- (4) Ne glede na rok iz drugega odstavka tega člena, lahko delavec denarne terjatve iz delovnega razmerja uveljavlja neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem.

- (5) Neizbrani kandidat, ki meni, da je bila pri izbiri kršena zakonska prepoved diskriminacije, lahko v roku 30 dni po prejemu obvestila delodajalca zahteva sodno varstvo pred pristojnim delovnim sodiščem.

201. člen

(alternativno reševanje sporov)

- (1) Delavec in delodajalec se lahko v roku iz drugega odstavka prejšnjega člena dogovorita tudi za reševanje spora z **mediacijo**. Če mediacija ni uspešno zaključena najkasneje v roku 90 dni od sklenitve dogovora o mediaciji, lahko delavec v nadaljnjem roku 30 dni od neuspešno zaključene mediacije uveljavlja sodno varstvo pred delovnim sodiščem.
- (2) S kolektivno pogodbo se lahko določi arbitražo za reševanje individualnih delovnih sporov. V tem primeru mora kolektivna pogodba določati sestavo, postopek in druga vprašanja, pomembna za delo arbitraže.
- (3) Če je s kolektivno pogodbo, ki zavezuje delodajalca in delavca, predvidena arbitraža za reševanje individualnih delovnih sporov, se lahko delavec in delodajalec najkasneje v roku 30 dni od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca sporazumeta o reševanju spora pred arbitražo.
- (4) Če arbitraža ne odloči v roku, določenem s kolektivno pogodbo, najkasneje pa v roku 90 dni, lahko delavec v nadaljnjem roku 30 dni zahteva sodno varstvo pred delovnim sodiščem.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 11/2014 (5. 2. 2014): Zdravstveni delavci potrebujejo primerno zaščito

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vam pošiljam povezave na spletno stran Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu, kjer so v slovenščini objavljeni številni nasveti za bolj varno in zdravo delo v zdravstvu. Znano je, da sodijo prav delovna mesta v zdravstvu med tista z največ tveganja za zdravje in varnost zaposlenih. najdite inspiracijo za posvetovanja z vašim delodajalcem za boljšo varnost in zdravje sodelavcev!

Kliknite na z modro barvo označeni tekst!

Zdravstveni delavci potrebujejo primerno zaščito

V zdravstvu je zaposlenih okoli 10 % vseh delavcev v vsej EU. Več kot tri četrtine je žensk. Ljudje, ki so zaposleni v tem sektorju, opravljajo dejavnosti v okoljih, ki pomenijo tveganje za njihovo zdravje.

Obiščite [razdelek o zdravstvu](#), če želite dostopati do različnih informacij o dobrih praksah, od preprečevanja poškodb z injekcijskimi iglami in ostrimi medicinskimi instrumenti do spodbujanja duševnega zdravja

s študijami primerov, pogosto zastavljenimi vprašanji, orodji za ocenjevanje tveganja in povezavami do ustreznih informacij iz vse Evrope.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 10/2014 (5. 2. 2014): Nevarnost padcev na zaledeneli površini

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Tokrat vam pošiljamo nasvet, kako se izogniti padcem pri hoji po zaledeneli površini. Nasvet, ki ga v led ujeta Slovenija potrebuje:

Hodite nagnjeni naprej kot pingvin!

Pingvin namreč zna hoditi po ledu.

Kako se hodi kot pingvin in zakaj nagnjenost naprej preprečuje padce na ledu, si preberite v priponki, ki so nam jo posredovali varnostni inženirji iz Društva varnostnih inženirjev Ljubljana. Hvala za to!

Mimogrede: Res je, da ta nasvet ne sodi v varnost in zdravje na delovnem mestu. Toda novi Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/2011) med obveznosti delodajalca uvršča tudi promocijo zdravja: »Promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja delavcev.« Torej ukrepi za zdravje v zasebnem času delavca. Mednje pa seveda sodijo tudi nasveti delavcem, kako se zaščititi pred poškodbami izven delovnega mesta. Vemo, da zato npr. številni delodajalci v podjetniških glasilih objavljajo tovrstne nasvete. Statistika namreč kaže, da so v Sloveniji prav poškodbe izven delovnega mesta drugi najpogostejši razlog za bolniško odsotnost z dela.

Rehabilitacija zaradi zlomov kosti zaradi padcev na ledu pa zna trajati daleč v poletne mesece. Zato previdno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 9/2014 (4. 2. 2014): Nevarnosti nastanka ogljikovega monoksida

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Zaradi izrednih naravnih razmer (žled) se je porušilo veliko daljnovodov električne napeljave in vsaj 100.000 gospodinjstev ima moteno dobavo elektrike. Ker požrtvovalni delavci elektrogospodarstva tolikšne škode ne morejo takoj odpraviti, so tem gospodinjstvom v začasno pomoč agregati različnih velikosti. Zvedeli smo, da je zaradi uporabe teh agregatov v zaprtih prostorih ponekod že prišlo do zastrupitev z ogljikovim monoksidom (CO).

V priponki vam pošiljam strokovno besedilo o nevarnostih CO, ki smo ga dobili od varnostnih inženirjev. Hvala jim!

Glavno sporočilo: Naprav, ki jih poganjajo motorji z notranjim izgorevanjem se ne sme nikoli uporabljati v prostorih! Odprta okna in vrata niso dovolj, da v prostoru nebi nastale visoke koncentracije CO. To je smrtno nevarno!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 8/2014 (31. 1. 2014): Skupina za samopomoč žrtvam mobinga v Ljubljani - brezplačna strokovna pomoč in podpora

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Kot sem bila naprošena, vam danes posredujem dopis (glej spodaj) o brezplačni strokovni podpori in pomoči žrtvam trpinčenja/mobinga, ki jim jo v Ljubljani nudi skupina za samopomoč žrtev mobinga.

Več informacij o skupini dobite na <http://karakter.si/skupina-za-samopomoč-zrtev-mobinga-v-ljubljani>

Pomoč, ki jo žrtev lahko prejme z vključitvijo v tako skupino za samopomoč, je brez dvoma dragocena. Kot sindikalistka pa verjamem, da je najboljša pomoč preprečevanje/prevenција trpinčenja/mobinga na delovnem mestu. Zato obiščite spletno stran ZSSS, kjer je objavljen vzorec dogovora med svetom delavcev/sindikalnim zaupnikom/sindikatom in delodajalcem o preprečevanju nadlegovanja in nasilja na delovnem mestu. Upoštevaajoč ta dogovor bo delodajalec nato lahko oblikoval svoj akt na podlagi dogovora priloženega vzorca delodajalčeve izjave o ničelni toleranci do takih pojavov na delovnem mestu ter pravilnika o postopkih v primeru tovrstne pritožbe delavca.

http://www.sindikat-zsss.si/images/stories/Socialna_Politika_Podrocje/izjava%20dogovor%20akt%20o%20ničelni%20toleranci%20do%20nasilja%20ZSSS%20Andreja%20Toš%20Zajšek%202013.pdf

Ta dokument je bil predstavljen na posvetu ZSSS novembra 2013. Omogoča čim bolj aktivno vlogo delavskih predstavnikov pri nastajanju delodajalčevih postopkov za preprečevanje nasilja in trpinčenja na delovnem mestu. V pravilniku je predviden delodajalčev pooblaščenec za sprejem pritožb v primeru trpinčenja. Ta naj bi na stroške delodajalca lahko za celostno rešitev izpostavljenih vprašanj med drugim predlagal mirno reševanje spora s pomočjo zunanjega licenciranega mediatorja. Prepričali smo se namreč, da je prav mediacija najhitrejša in najbolj učinkovita pomoč za normalizacijo odnosov na delovnem mestu. Prav tako pomoč pa si žrtev najbolj želi.

Več o mediaciji na:

http://mediacija.zsss.si/uploads/Na/1f/Na1ftZAEAb_H394fi4jOAw/Smernice.pdf

Izkušnje kažejo, da je pripravljenost za take ukrepe na strani delodajalcev v zadnjem času izjemno narastla. Delavski zaupnik/svet delavcev naj zato ta vzorec na posvetovanju ponudi v sprejem svojemu delodajalcu. Pri tem ga lahko dodatno opozori, da bo s sprejemom takega dokumenta izpolnil svojo obveznost preprečevalnih ukrepov na podlagi zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list DZ RS, št. 43/2011), za opustitev katere je zagrožena visoka globa:

24. člen

(nasilje, trpinčenje, nadlegovanje, psihosocialno tveganje)

Delodajalec mora sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.

X. KAZENSKE DOLOČBE

76. člen

(prekrški delodajalca)

(1) Z globo od 2.000 do 40.000 evrov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki:

16. ne sprejme ukrepov za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev (24. člen);

(2) Z globo od 500 do 4.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 7/2014 (27. 1. 2014): Javni poziv za sofinanciranje osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje v letu 2014/2015

Spoštovani!

Objavljen je razpis za sofinanciranje pridobitve osnovnega certifikata »Družini prijazno podjetje« (glej priponko), kar smo vam 20. 1. 2014 najavili v naši 6. e-novici. Če ugotovljate, da je usklajevanje delovnih in družinskih obveznosti vir z delom povezanega stresa za vaše sodelavce, lahko priponko s tem razpisom posredujete svojemu delodajalcu s pobudo, da naj sodeluje na razpisu.

Gre za izjemno ugodnost, saj bo delodajalca postopek pridobitve certifikata namesto 4.434 € stal zgolj 886,80 €. Preostalih 3.547,20 € pa bo kril Evropski socialni sklad. Velja pohiteti, saj je sofinanciranje zagotovljeno zgolj za prvih 43 prijavljenih delodajalcev. Pogoj za sodelovanje je med drugim spoštovanje delovno-pravne zakonodaje.

Certifikat »Družini prijazno podjetje« je orodje, s katerim delodajalec analizira težave svojih zaposlenih pri usklajevanju delovnih in družinskih obveznosti in na tej podlagi izbere iz nabora možnih ukrepov tiste, ki so najbolj primerni za vaše podjetje. V ta postopek se lahko aktivno vključite tudi sindikat in delavski zaupniki za varnost in zdravje pri delu (analiza stanja in izbira ukrepov).

Katalog ukrepov za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja obsega 76 ukrepov, ki so razdeljeni na osem področij:

- delovni čas
- organizacija dela
- delovno mesto (prostorska prožnost delovnega mesta)
- politika informiranja in komuniciranja
- veščine vodstva (strategija/filozofija vodenja)
- razvoj kadrov

- struktura plačila in nagrajevani dosežki
- storitve za družine

Certifikat (www.certifikatdpp.si) je nastal leta 2007 na podlagi razvojnega partnerstva Mladim materam/družinam prijazno zaposlovanje, v katerem je sodelovala tudi Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

Udeležbo se potrdi na petra@ekvilib.org ali na telefonski številki 01/430 37 51.

Celotna razpisna dokumentacija je objavljena na [spletni strani certifikata](#).

Več informacij: petra@ekvilib.org, 01/430 37 51.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 6/2014 (20. 1. 2014): Najava Javnega poziva za sofinanciranje pridobitve osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V vednost vam pošiljam najavo Inštituta Ekvilib (www.ekvilib.org / www.certifikatdpp.si / www.mdos.si) o možnosti pridobitve certifikata Družini prijazno podjetje.

NA POSVETOVANJIH O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU NANJ PRAVOČASNO OPOZORITE SVOJEGA DELODAJALCA! V skladu z 24. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/2011) mora namreč delodajalec sprejeti ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje psihosocialnega tveganja na delovnih mestih, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev. Eno od takih tveganj je tudi stres, povezan z delovnim mestom. Tak certifikat pa je lahko odličen delodajalčev pristop za zmanjšanje stresa zaposlenih (zlasti takih z majhnimi otroci) zaradi nezmožnosti usklajevati družinske in delovne obveznosti. Pri pridobitvi certifikata aktivno sodelujete tudi delavski predstavniki tako, da delodajalcu predstavite interes zaposlenih po bolj fleksibilni in družinski obveznostim prijazni ureditvi delovnega časa ter po drugih ustreznih ukrepih iz ponujenega nabora ukrepov:

Javni poziv za sofinanciranje postopka pridobitve osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje iz sredstev Evropskega socialnega sklada v letu 2014/2015 bo objavljen 27. januarja 2014. Besedilo poziva ter vsa razpisna dokumentacija bo objavljena na spletni strani www.certifikatdpp.si. Za vsa zainteresirana podjetja bo 3.2.2014 v Ljubljani v prostorih GZS (Dimičeva 13, Dvorana G) ob 9. uri organiziran informativni dan. Udeležbo lahko potrdite na petra@ekvilib.org ali na telefonski številki 01/430 37 51. Vse dodatne informacije in pojasnila glede javnega poziva in prijave lahko zainteresirani prijavitelji pridobijo na zgornjem kontaktu.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 5/2014 (13. 1. 2014): Informativna osebna evidenca na spletni strani ZPIZ že deluje !!!

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Dovolite mi, da vam tokrat pošljem informacijo tudi iz področja, ki ima le bolj oddaljeno zvezo z varnostjo in zdravjem pri delu, a bo vas in vaše sodelavce brez dvoma zanimala.

Opozarjam vas na novo E-storitev »**Informativna osebna evidenca**« na spletni strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ), na katero opozorite tudi svoje člane (glej priponko – vstopna stran). Močno priporočam vsakomur (tudi vam osebno), da čim prej obišče to spletno stran in se tako informira, kakšne podatke o svoji pokojninski dobi vključno s podatki o vaših plačah in nadomestilih plač ima ZPIZ. Tako bo morda še pravočasno zvedel, da manjkajo nekateri podatki in poskrbel za njihovo popolnitev!!! To vam omogoča Zakon o varstvu osebnih podatkov (glej priponko).

Pozor:

1. ZPIZ bo delavcem v delovnem razmerju od 1. 1. 2016 dalje sicer te podatke na dom pošiljal enkrat letno. Vse ostale kategorije zavarovancev pa bodo imele dostop zgolj preko spletne strani eZPIZ.
2. Od 1. 1. 2015 dalje pa bo ZPIZ na dom vsem, ki bodo v danem letu izpolnili 58 let poslal informacijo o pričakovani višini predčasne ali starostne pokojnine.
3. Storitev »Informativna osebna evidenca« je namenjena zgolj zavarovancem! Upokojenci nimajo dostopa do svoje osebne evidence za čas zavarovanja. Seveda pa imajo dostop do evidence o vseh nakazilih, ki jih prejemajo od ZPIZ.

Kako do svojih podatkov? Na spletni strani <http://www.zpiz.si/> na kvadratku »Moj eZPIZ« kliknite na gumb »Vstopi«.

Pojasnilo: »eZPIZ« je elektronskim storitvam namenjeni del spletnega portala Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki državljanom in državljanom omogoča varno uporabo e-storitev, ki jim jih ponuja ZPIZ.

Pri prvem obisku se boste morali registrirati s pomočjo digitalnega potrdila za elektronsko poslovanje, da dobite geslo, s katerim nato prosto vstopate do svoje informativne osebne evidence znotraj matične evidence zavarovancev pri ZPIZ.

Nasvet: Če je še kdo, ki nima digitalnega potrdila za elektronsko poslovanje, naj si ga pridobi na e-upravi (<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/dogodkiPrebivalci.euprava?zdid=780&sid=244>) oziroma pri svoji banki (e-bančništvo).

Ne bodite presenečeni, da boste v svoji informativni osebni evidenci našli za desetletja nazaj vse podatke o vaših delodajalcih, plačah in pokojninski dobi. Sama sem to zase preverila in vse štima.

Pozor: Podatek o vplačanih prispevkih obstaja zgolj od leta 2002 dalje.

e-ZPIZ pa poleg te zgoraj opisane novosti ponuja še naslednje storitve:

- Stanje vseh zadev, ki pri ZPIZ v tem trenutku potekajo
- Oddaja e-vlog
- Informativni izračun upokojitve po ZPIZ-1
- Informativni izračun upokojitve po ZPIZ-2
- Informativna osebna evidenca
- Nakazila (če ste do njih upravičeni)

V bodoče se torej ne bomo več postavljali v vrste pred šalterji na ZPIZ, ampak bomo vse opravili on-line s pomočjo svojega računalnika.

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

E-novice ZSSS št. 4/2014 (13. 1. 2014): Kdo ima pravico sklepati kolektivno pogodbo na ravni delodajalca?

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

V vednost vam pošiljam odgovor na vprašanje delavskega zaupnika iz naše mreže.

Naša mreža je priložnost za izmenjavo izkušenj in informacij.

Glej vprašanje in odgovor spodaj!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS

VPRAŠANJE: Delodajalec je povabil k podpisu podjetniške kolektivne pogodbe ne le sindikat ampak tudi svet delavcev. Ali je to pravilno?

ODGOVOR: V zvezi z vašim vprašanjem ali lahko svet delavcev podpiše podjetniško kolektivno pogodbo ali ne, je odgovor zelo jasen in enostaven. Kolektivne pogodbe lahko podpisujejo samo od delodajalca neodvisne organizacije. To pa so samo sindikati, saj je delodajalec po določbah Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju dolžan financirati delovanje sveta delavcev. Sindikate pa delodajalec ne financira. Tudi po določbah konvencij Mednarodne organizacije dela so podpisniki kolektivnih pogodb socialni partnerji. To pa so samo sindikati in delodajalec/delodajalci. Tudi Zakon o kolektivnih pogodbah so podpisniki kolektivne pogodbe lahko sindikati in ne sveti delavcev.

Andrej Zorko, izvršni sekretar ZSSS, www.zsss.si

E-novica ZSSS št. 3/2014 (6.1.2014): Poziv vladi in evroposlancem

V vednost vam pošiljam poziv vladi in evroposlancem (glej spodaj), s katerim jih pozivamo, da naj pri Evropski komisiji nasprotujejo napovedani zaustavitvi postopkov za sprejem direktive o mišično-kostnih boleznih in revizijo direktive o karcinogenih. Obe sta sicer že pripravljene za sprejem. Evropska komisija ju je umaknila zaradi delodajalskih zahtev, da se za razbremenitev podjetij v EU zmanjša evropska regulativa med drugim tudi na področju varovanja zdravja delavcev na delovnem mestu. Sindikati, povezani v Evropsko konfederacijo sindikatov, pa nasprotujemo varčevanju na račun zdravja delavcev, zato smo v vseh državah EU začeli kampanjo proti tovrstnemu varčevanju.

Na to, kaj dela Evropska komisija, lahko pri nas vplivajo zgolj evroposlanci in vlada, zato naš poziv prav njim. Ker bodo letos maja volitve v evropski parlament, ne pozabimo kandidatov za evroposlance v prihodnjem mandatu pozvati, da se opredelijo do zlorabe programa REFIT za poenostavitev evropskih predpisov za nižanje pravice delavcev do varnosti in zdravja pri delu!

Varčevanje na račun delavskega zdravja je predrago!

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Program ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT): rezultati in naslednji koraki, Bruselj 2. 10. 2013, COM(2013) 685 final

---

E-novica ZSSS št. 2/2014 (4. 1. 2014): Državni zbor je na 20. seji DZ, dne 19.12.2013 ratificiral dve mednarodni konvenciji

Tokrat vam sporočamo, da je Državni zbor RS 19. 12. 2013 ratificiral dve konvenciji Mednarodne organizacije za delo:

1- Zakon o ratifikaciji Konvencije o spodbujanju varnosti in zdravja pri delu (Konvencija MOD št. 187), (MKSVDZ) in

2- Zakon o ratifikaciji Konvencije o nočnem delu (Konvencija MOD št. 171), (MKND).

V Uradnem listu RS - Mednarodne pogodbe, št. 18/2013 je bilo objavljeno besedilo v angleščini in slovenščini (glej priponko).

Čeprav ratificirani konvenciji ne zahtevata dodatnega prilagajanja slovenske zakonodaje, pa ju pozdravljamo. Ne nazadnje je ZSSS večkrat pozivala vlado k začetku postopka ratifikacije konvencije št. 187. Ratifikacija pomeni ne le utrjevanje standardov varnosti in zdravja pri delu pri nas, ampak je tudi izraz mednarodne solidarnosti. Konvencija postane namreč veljavna, če jo ratificira zadostno število držav.

E-novica ZSSS št. 1/2014 (3. 1. 2014): Ministrstvo za delo o možnem številu delavskih zaupnikov pri delodajalcih v javnem sektorju

Delavskim zaupnikom za varnost in zdravje pri delu

Spoštovani!

Pošiljam vam prvo novico/informacijo v letu 2014. Tokrat vam posredujem pisni odgovor ministrstva za delo na vprašanje, kolikšno sme biti ŠTEVILO delavskih zaupnikov za varnost in zdravje pri delu, ki si jih lahko izvolijo delavci, zaposleni pri delodajalcih v JAVNEM SEKTORJU (glej priponki). To vprašanje članov sindikata iz javnega sektorja smo namreč posredovali ministrstvu, da bi bil odgovor čim bolj prepričljiv tudi za njihove delodajalce.

Zakaj se je to vprašanje sploh postavilo? Znano je, da veljajo drugačni predpisi za sodelovanje delavcev pri upravljanju v zasebnem in javnem sektorju. Nekatera tolmačenja v preteklosti so zato bila, da smejo v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1, Uradni list RS, št. 43/2011) delavci v javnem sektorju izvoliti zgolj enega delavskega zaupnika, čeprav je pri nekaterih delodajalcih javnega sektorja zaposlenih tudi več tisoč delavcev. Za zasebni sektor pa namreč velja, da si delavci lahko izvolijo svet delavcev z najmanj 3 člani oziroma glede na število zaposlenih do 13 člani (in po potrebi tudi več).

Pripeti odgovor ministrstva za delo je, da si smejo tudi delavci v javnem sektorju izvoliti delavske zaupnike po številčnem ključu, določenem za zasebni sektor: "Če torej delodajalec in delavci soglašajo, da se tudi v javnem sektorju oblikujejo sveti ali izvoli več delavskih zaupnikov po številčnem ključu, ki je določen za zasebni sektor, v predpisih o varnosti in zdravju ni ovire."

DELAVCEM IN SINDIKATOM V JAVNEM SEKTORJU ZATO SVETUJEM, DA SE LOTIJO ORGANIZACIJE VOLITEV SVOJIH DELAVSKIH ZAUPNIKOV V ŠTEVILU, KI SI GA BODO V DOGOVORU Z DELODAJALCEM DOLOČILI GLEDE NA ŠTEVILO ORGANIZACIJSKIH ENOT PRI DELODAJALCU OZIROMA PO DRUGEM ZANJE USTREZNEM KRITERIJU!

Ne odpovejmo se pravici do soupravljanja in do uveljavljanja interesa po varnem in zdravem delu!

Lep pozdrav!

Lučka Böhm, izvršna sekretarka P ZSSS
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA
GSM: 051 306 202
E: lucka.bohm@sindikat-zsss.si
W: www.zsss.si

Povezani v socialno omrežje delavskih zaupnikov ZSSS smo informirani in zato učinkovitejši! Pomembno je, da svoje omrežje širimo, zato me s povratno pošto obvestite o morebitnih spremembah vašega e-naslova oziroma če je pri vašem delodajalcu od vas kdo drug prevzel naloge delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu. Sporočite mi tudi e-naslove vaših kolegov, ki bi jih zanimale e-novice ZSSS s področja varnosti in zdravja pri delu. Izmenjajmo svoje izkušnje in si med seboj pomagajmo! Vprašajte, kar vas zanima in poiskali bomo odgovor!